

MRF 2023.153

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 8. maj 2023, j.nr. 22/12087

Stadfæstet afgørelse om at opklassificere privat vandløb til offentligt, da vandløbet ved at være i god økologisk tilstand havde en almen interesse i henseende til biologisk karakter, og bredejerens ønske om selv at forestå vandløbsvedligeholdelse på egen ejendom ikke var en værnet interesse efter vandløbslovens § 1.

Sagen omhandlede det private vandløb Tilløb ved Dammergaarde i Vesthimmerlands Kommune. Vandløbet har et åbent forløb på hele vandløbsstrækket frem til udløbet i det offentlige vandløb Stistrup Møllebæk. Tilløb ved Dammergaarde er målsat, og det fremgår af vandområdeplanerne 2021-2027, at den samlede økologiske tilstand for vandløbet er god. Vesthimmerlands Kommune vedtog i 2016 en række kriterier med henblik på at ensrette administrationen af vandløb i kommunen, hvor et kriterium for at opklassificere private vandløb til offentlige vandløb omfattede vandløb, som i vandområdeplanen havde fastlagt miljømålet god økologisk tilstand og et godt økologisk potentiale for forbedring af de fysiske forhold inden for en overskuelig tidsperiode. Efter forudgående høring traf Vesthimmerlands Kommune den 10. juni 2022 afgørelse i henhold til vandløbslovens § 10 om at opklassificere Tilløb ved Dammergaarde til offentligt vandløb, således at vedligeholdelsesforpligtelsen efter vandløbslovens § 31 den 1. august 2022 overgik til Vesthimmerlands Kommune. Kommunen begrundede ændringen med, at vandløbet havde miljømæssig interesse med miljømålet ”god økologisk tilstand”. Afgørelsen blev påklaget af en bredejer, der gjorde gældende, at der ikke var anført en objektiv begrundelse for, at Vesthimmerlands Kommune skulle overtage vedligeholdelsen, og vandløbet burde forblive i klasse som privat vandløb.

Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) bemærkede, at vandløbsmyndigheden efter vandløbslovens § 10 kan træffe afgørelse om, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse, hvor der efter § 11 er udstedt bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb. Nævnet fremhævede, at det af forarbejderne til bestemmelsen i § 11 fremgår: ”Det ligger dog som en udtalt forudsætning for vandløbsloven, at kun vandløb, som har en vis almen interesse, fx af rekreativ eller biologisk karakter [...], bør være offentlige med den konsekvens, at vedligeholdelsen er skattefinansieret”. Nævnet lagde herefter til grund, at afgørelsen var begrundet i vandløbets biologiske karakter, hvilket var et af de forhold, der ifølge lovforarbejderne kan tale for en opklassificering af et vandløb. Under hensyn til, at afgørelsen i øvrigt var truffet i overensstemmelse med de kommunalt vedtagne kriterier, fandt Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke anledning til at tilsidesætte afgørelsen. Da det endvidere blev lagt til grund, at hensynet til, at en bredejer ønsker selv at udføre vedligeholdelse af vandløb på egen ejendom, ikke er en værnet interesse efter vandløbslovens § 1, stadfæstede nævnet afgørelsen med den ændring, at der blev fastsat en ny dato for, hvornår vedligeholdelsespligten overgik Vesthimmerlands Kommune.

Stadfæstelse af afgørelse om opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde i Vesthimmerlands Kommune

22/12087

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 10, jf. § 80, stk. 1. [1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Vesthimmerlands Kommunes afgørelse af 10. juni 2022 om opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde.

Vesthimmerlands Kommune fastsætter en ny dato for opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde, hvorefter vedligeholdelsespligten overgår til kommunen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 8. juli 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en bredejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at

- klager fortsat ønsker at stå for vedligeholdelsen af vandløbet,
- der ingen objektive grunde er til, at Vesthimmerlands Kommune skal overtage vedligeholdelsen,
- opklassificeringen af vandløbet ikke kan ske med den begrundelse, at klager ikke vil acceptere kommunens krav til den fremtidige vedligeholdelse, og
- de betingelser kommunen har stillet for at vandløbet skal forblive privat ikke har hjemmel i vandløbsloven.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler vandløbet Tilløb ved Dammergaarde, der er et privat vandløb på ca. 1.100 m beliggende ca. 3 km sydvest fra Farsø. Vandløbet begynder ved et rørudløb og er åbent hele vejen til udløbet i det offentlige vandløb Stistrup Møllebæk.

Det fremgår af Arealinformation på Danmarks Miljøportal,[4] at Tilløb ved Dammergaarde er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens[5] § 3.

Endvidere fremgår det af MiljøGIS for vandområdeplanerne 2015-2021, at Tilløb ved Dammergaarde er målsat til god økologisk og kemisk tilstand.[6] Videre fremgår det af MiljøGIS for høring vandområdeplaner 2021-2027,[7] at den samlede økologiske tilstand for vandløbet er god og den kemiske tilstand er ukendt.

2.1 Den påklagede afgørelse

Vesthimmerlands Kommune har den 10. juni 2022 i medfør af vandløbslovens § 10 truffet afgørelse om opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde.

Om Tilløb ved Dammergaarde fremgår det af afgørelsen, at det er hele vandløbet der opklassificeres, og at vandløbet har potentiale til at blive et gydevandløb for ørreder, idet der i det nedstrømsbeliggende vandløb er registreret ørreder. Der er derfor ifølge Vesthimmerlands Kommune mulighed for, at ørreder vandrer op i Tilløb ved Dammergaarde. Videre fremgår det, at vandløbet skal opfylde målsætningen om "god økologisk tilstand" senest i 2027.

Om baggrunden for opklassificeringen fremgår det af afgørelsen, at Teknik- og Miljøudvalget i Vesthimmerlands Kommune den 16. januar 2016 godkendte nogle kriterier for op- og nedklassificering af vandløb, for at sikre en større ensartethed i administrationen af vandløbene efter kommunesammenlægningen i 2007, således at alle bredejere bliver behandlet efter de samme principper.

Det fremgår af afgørelsen, at de vedtagne kriterier for opklassificeringen er følgende:

1. Privat strækning, der ligger nedstrøms strækningen af et offentligt vandløb.
2. Vandløbet modtager betydelige mængder regnvand fra offentlige arealer eller veje.
3. Vandløbet modtager spildevand fra større spildevandsanlæg eller forsinkelsesbassiner.
4. Vandløb, som i vandområdeplanen har fastlagt miljømålet god økologisk tilstand og et godt økologisk potentiale for forbedring af de fysiske forhold inden for en overskuelig tidsperiode.
5. Vandløbet har et betydeligt opland."

Om kriterierne fremgår det af afgørelsen, at kriterierne enkeltvis eller tilsammen kan danne grundlag for ændring af klassifikationen af et vandløb.

Det fremgår videre, at Vesthimmerlands Kommune har haft forslag til opklassificering af Tilløb til Dammergaarde i høring i perioden fra den 29. juni til den 24. august 2021. Ifølge kommunen er der i denne periode indkommet bemærkninger fra fire lodsejere, og kommunen har afholdt møde med tre af dem. På mødet gjorde lodsejerne det ifølge kommunen klart, at de ønskede,

at vandløbet forblev privat, hvilket de ifølge kommunen begrundede med, at de foretrak selv at vedligeholde vandløbet. Hertil fremgår det af afgørelsen, at kommunen meddelte lodsejerne, at vandløbet godt kunne forblive privat, men at der så ville blive stillet krav om, at vandløbet skulle oprensnes efter regulativtypen teoretisk skikkelse, og at grødeskæringen skulle udføres skånsomt. Ifølge kommunen har lodsejerne ikke ønsket at efterleve disse krav.

Endvidere fremgår det af afgørelsen, at Teknik- og Miljøudvalget den 31. januar 2022 besluttede, at Tilløb ved Dammergaarde skulle opklassificeres.

Som begrundelse for opklassificeringen fremgår det af afgørelsen, at vandløbet opfylder de politisk vedtagne kriterier om, at vandløbet har miljømæssig interesse med miljømålet "god økologisk tilstand".

Endelig fremgår det af afgørelsen, at opklassificeringen betyder, at det fra den 1. august 2022 er Vesthimmerlands Kommune, som vedligeholder vandløbet og afholder udgifterne hertil, jf. vandløbslovens § 31. Herudover fremgår det, at kommunen skal udarbejde et regulativ for vandløbet, og at dette vil blive sendt i høring.

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at han ikke ønsker det private vandløb gjort offentligt, fordi han passer det godt, og fordi der ingen objektiv grund er til, at Vesthimmerlands Kommune skal overtage vedligeholdelsen.

Klager har den 14. november 2022 supplerende anført, at Vesthimmerlands Kommune ikke har oplyst, hvilken teoretisk skikkelse vandløbet skal vedligeholdes efter, men alene oplyst at skikkelsen ikke må give anledning til oprensning. Ifølge klager må dette tolkes således, at skikkelsen ikke snævert skal modsvare den foreliggende skikkelse, men at vandløbsbunden skal ligge højere og vandløbet være smallere end det nuværende.

Endvidere har klager anført, at Vesthimmerlands Kommune har begrundet opklassificeringen med, at klager ikke har accepteret de krav om den fremtidige vedligeholdelse, som kommunen har stillet som betingelse for, at vandløbet kan forblive privat. I den forbindelse har klager anført, at vandløbsmyndighedens mulighed for at fastsætte vedligeholdelsen for private vandløb efter vandløbslovens § 36 ikke indbefatter muligheden for at udarbejde et helt regulativ for vandløbet med skikkelse og en kontrolmetode for denne.

Herudover har klager anført, at vandløbets status som offentligt eller privat ikke er afgørende for, om miljømålet bliver opnået, hvorfor en sådan politisk beslutning ikke kan fungere som begrundelse for afgørelsen om opklassificering.

Endelig har klager bemærket, at en indsats efter vandløbslovens § 36 a er afhængig af en forudgående godkendelse hos de statslige myndigheder, hvilket der ikke foreligger.

2.3 Vesthimmerlands Kommunes bemærkninger til klagen

Vesthimmerlands Kommune har i bemærkninger til klagen anført, at det er kommunens opgave at sikre målopfyldelse for alle målsatte vandløb inden udgangen af 2027. Videre har kommunen anført, at for alle vandløb med miljømålet god økologisk tilstand har kommunen

for at sikre målopfyldelse besluttet at udarbejde vedligeholdelsesbestemmelser efter regulativtypen teoretisk skikkelse, og at grødeskæring skal foretages skånsomt.

På den baggrund og for at behandle vandløbene vedligeholdelsesmæssigt ens, uanset om de er private eller offentlige, er der ifølge kommunen i sagen stillet krav til vandløbets fremtidige vedligeholdelse, hvis det skal forblive privat.

Det er Vesthimmerlands Kommunes opfattelse, at med fastsættelsen af krav til en vandføringsevne ved teoretisk skikkelse tilgodeses både de afvandingsmæssige og de miljømæssige interesser ved vandløbet.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det fremgår af vandløbslovens § 1, stk. 1, at det ved denne lov tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Af stk. 2, fremgår det, at fastsættelsen og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Vandløb er efter vandløbslovens § 8 klassificeret som offentlige eller private vandløb.

Vandløbsmyndigheden kan træffe afgørelse om, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse, jf. vandløbslovens § 10.

Med hjemmel i vandløbslovens § 11 er der i bekendtgørelsen om klassifikation og registrering af vandløb[8] fastsat nærmere regler for, under hvilke betingelser opklassificering fra privat vandløb til offentligt vandløb kan finde sted.

Af bekendtgørelsens § 1 fremgår det, at ved afgørelse om ændret klassifikation af vandløb skal vandløbsmyndigheden tilstræbe, at sammenlignelige vandløb inden for kommunens grænser i videst muligt omfang er ensartet klassificeret.

Endvidere fremgår følgende af bekendtgørelsens § 2:

”§ 2. Vandløbsmyndigheden kan træffe afgørelse om, at private vandløb eller vandløbsstrækninger skal opklassificeres til offentlige vandløb.

Stk. 2. Højere liggende strækninger af vandløb, der gennemløber flere kommuner, må ikke opklassificeres, hvis lavere liggende strækninger er klassificeret som privat vandløb.

Stk. 3. Forud for afgørelse efter stk. 1 skal vandløbsmyndigheden indhente udtalelse fra vandløbsmyndigheden i de kommuner, som vandløbet gennemløber.

Stk. 4. Afgørelse efter stk. 1 skal fastsætte en dato for, fra hvornår opklassifikationen har virkning.”

Af forarbejderne til vandløbslovens § 11 fremgår det,[9] at bemyndigelsen giver hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke kriterier, der skal ligge til grund for at opklassificere private vandløb til offentlige vandløb, hvilket der på daværende tidspunkt ikke fandtes regler om. Videre fremgår det, at det dog ligger som en udtalt forudsætning for vandløbsloven, at kun vandløb,

som har en vis almen interesse, f.eks. af rekreativ eller biologisk karakter eller som recipient for større offentlige spildevandsanlæg, bør være offentlige med den konsekvens, at vedligeholdelsen er skattefinansieret.

Opklassificering af et privat vandløb til et offentligt vandløb indebærer, at pligten til at vedligeholde vandløbet overgår fra de private bredejere til vandløbsmyndigheden, jf. vandløbslovens § 31, stk. 1.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er anledning til at tilsidesætte Vesthimmerlands Kommunes afgørelse om opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde, idet opklassificeringen er sagligt begrundet. Nævnet har i vurderingen lagt vægt på, at kommunen har anvendt de i kommunen vedtagne kriterier for opklassificering af vandløb, og at vandløbet opfylder kriteriet om at være målsat til "god økologisk tilstand" i vandområdeplanen. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at opklassificeringen sker på baggrund af vandløbets biologiske karakter, hvilket er et af de forhold, der ifølge forarbejderne kan tale for en opklassificering af et vandløb.

At klager selv ønsker at forestå vedligeholdelsen kan ikke føre til et andet resultat, idet ønsket om selv at vedligeholde vandløb på egen ejendom, ikke er en værnet interesse efter vandløbsloven, jf. lovens § 1, stk. 1 og 2.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker endvidere, at det af klager anførte om rækkevidden af vandløbslovens § 36 og anvendelsen af § 36 a ikke er relevant for spørgsmålet om lovligheden af opklassificering, eftersom bestemmelserne omhandler vandløbsmyndighedens fastsættelse af vedligeholdelsen for private vandløb, hvilket den påklagede afgørelse ikke omhandler.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Vesthimmerlands Kommunes afgørelse af 10. juni 2022 om opklassificering af vandløbet Tilløb ved Dammergaarde.

Vesthimmerlands Kommune fastsætter en ny dato for opklassificering af Tilløb ved Dammergaarde, hvorefter vedligeholdelsespligten overgår til kommunen.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] <https://arealinformation.miljoportal.dk/> (<https://arealinformation.miljoportal.dk/>).

[5] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[6] <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>
(<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>).

[7] <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3hoering2021>
(<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3hoering2021>).

[8] Bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016.

[9] Lovforslag nr. 30 af 3. oktober 2013 om ændring af lov om vandløb, lov om naturbeskyttelse og lov om planlægning (Klassifikation af private og offentlige vandløb, ophævelse af krav om dispensation i en række tilfælde til opførelse af bebyggelse inden for skovbyggelinjen og forenkling af VVM-processen m.v.), bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 1 og 2, https://www.ft.dk/ripdf/samling/20131/lovforslag/l30/20131_l30_som_fremSAT.pdf
(https://www.ft.dk/ripdf/samling/20131/lovforslag/l30/20131_l30_som_fremSAT.pdf).

Sag:

22/12087

Dato:

8. maj 2023.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)